U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Filipa Dienstbiera a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **Bc. J. M.**, zastoupený Mgr. Filipem Hajným, advokátem se sídlem Francouzská 30, Praha 2, proti žalované: **Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích,** se sídlem Okružní 517/10, České Budějovice, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 2. 2013, č. j. VŠTE003054/2013, v řízení o námitce podjatosti soudkyně Krajského soudu v Českých Budějovicích,

t a k t o :

Soudkyně Krajského soudu v Českých Budějovicích JUDr. Marie Trnková **n e n í v y l o u č e n a** z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 10 A 37/2013.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích se žalobce domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalované, kterým žalovaná zamítla žalobcovu žádost o poskytnutí informací o finančních prostředcích vyplacených vedoucím představitelům žalované z veřejných prostředků. Zároveň žalobce požaduje, aby soud žalované nařídil poskytnutí požadovaných informací.

[2] Dne 20. 7. 2016 se ve věci konalo jednání, při kterém pověřená pracovnice žalované vznesla námitku podjatosti vůči soudkyni JUDr. Marii Trnkové. Tuto námitku později na základě poučení poskytnutého krajským soudem zaslala žalovaná soudu písemně. Žalovaná se domnívá, že uvedená soudkyně má být vyloučena z rozhodování věci, neboť příbuzná soudkyně je studentkou žalované. Z poučení soudu ze dne 22. 6. 2016 se žalovaná dozvěděla, že věc bude rozhodovat mimo jiné také soudkyně JUDr. Marie Trnková. V den konání ústního jednání (20. 7. 2016) pověřená pracovnice žalované vyřizovala studijní agendu a zjistila, že studentkou žalované je P. T., nar. X, trvale bytem Z., U S. 610, kterou žalovaná považuje za příbuznou soudkyně JUDr. Marie Trnkové, a to i na základě podoby studentky zachycené na fotografii ve studijním spisu žalované.

[3] Žalovaná dále uvedla, že z uvedených důvodů považuje na místě soudkyni z rozhodování dané věci vyloučit. A to i přesto, že při ústním jednání soudkyně popřela, že by uvedená studentka byla její příbuznou. Podle žalované má být vyloučení soudkyně z projednávání a rozhodování věci založeno nikoliv na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnost o její nepodjatosti.

[4] Soudkyně JUDr. Marie Trnková se k námitce podjatosti vyjádřila tak, že uvedená studentka žalované je pro ni zcela cizí a neznámou osobou. Tuto skutečnost uvedla již při jednání před krajským soudem, kdy zástupkyni žalované sdělila, že Mgr. P. T., dcera manžela soudkyně JUDr. J. T., studentkou žalované není. Magisterská studia ukončila na jiné vysoké škole a od roku 2014 pracuje na krajském úřadu v Českých Budějovicích. Jde pouze o shodu jmen, data narození či adresy trvalého bydliště obou osob jsou rozdílné.

[5] Žalovaná reagovala na toto vyjádření požadavkem k ověření těchto tvrzení výpisem z registru obyvatel, rodným listem dcery soudkyně nebo opatřením vyjádření studentky P. T.

[6] Nejvyšší správní soud při rozhodování o námitce podjatosti dospěl k závěru, že není dán důvod pro vyloučení soudkyně Krajského soudu v Českých Budějovicích JUDr. Marie Trnkové z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 10 A 37/2013.

[7] Podle § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s."), jsou soudci „*vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*"

[8] Podle žalované je soudkyně JUDr. Marie Trnková podjatá, neboť se zdá, že studentkou žalované by mohla být příbuzná soudkyně. Již samotné podezření na příbuzenský poměr mezi soudkyní a studentkou žalované má podle žalované vést k vyloučení soudkyně z projednávání a rozhodování věci. Tak tomu však není. Při rozhodování o možném vyloučení soudce dle § 8 s. ř. s. je sice třeba přihlížet i k subjektivním hlediskům (osobnímu přesvědčení) účastníků či soudce samotného, pro posouzení je však rozhodující hledisko objektivní (okolnosti zakládající pochybnost o soudcově nepodjatosti). Pokud jsou takové okolnosti zjištěny a pokud jejich vliv na nestrannost soudce nelze vyloučit, je soudce z projednávání a rozhodnutí věci vyloučen (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 4. 2010, č. j. Nao 13/2010 - 68).

[9] K obdobnému závěru dospěl také Ústavní soud [sice ve vztahu k institutu podjatosti podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále též „o. s .ř."), nicméně jeho závěry jsou stejně dobře použitelné také v rámci správního soudnictví] v usnesení ze dne 9. 3. 2000, sp. zn. III. ÚS 26/2000, č. 4/2000 Sb. ÚS: „*důvodné pochybnosti o soudcově nestrannosti jsou kategorií objektivní povahy a jako takové musí být založeny skutečnostmi objektivitě soudcovskému rozhodování protiřečící, a to natolik, že nikoli z pohledu stěžovatele,*

ale v objektivním smyslu ústavně chráněnou nestranností soudcovského rozhodování otřásají". Obdobně Ústavní soud v nálezu ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01, č. 98/2001 Sb. ÚS zaznělo: „*subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání, rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního. To znamená, že otázka podjatosti nemůže být postavena nikdy zcela najisto, nelze ovšem vycházet pouze ze subjektivních pochybností osob zúčastněných na řízení, nýbrž i z právního rozboru skutečností, které k těmto pochybnostem vedou*".

[10] Soudkyně tak nemůže být z projednávání a rozhodování věci vyloučena pro pouhé zdání existence příbuzenského poměru mezi ní a studentkou žalované. Stěžejní je objektivní skutečnost, že takovýto příbuzenský poměr vůbec neexistuje. Nejvyšší správní soud nemá důvod nevěřit pravdivosti tvrzení dotčené soudkyně. Opak by byl snadno zjistitelný a ověřitelný a znamenal by, že soudkyně při výkonu své pravomoci vědomě lhala. Takovéto porušení soudcovských povinností v kontextu zcela odlehlého předmětu tohoto řízení a tudíž nezjištěného vztahu spolurozhodujícího soudce k jednomu z účastníků řízení se jeví jako zcela nepravděpodobné. Z těchto důvodů nepovažoval soud za potřebné jakkoli dále ověřovat tvrzení soudkyně způsobem, který požadovala žalovaná.

[11] Ani v případě, že by snad příbuzenský poměr mezi soudkyní a studentkou žalované existoval, nemohla by tato skutečnost sama o sobě ještě založit důvod pochybovat o nepodjatosti soudkyně. Žalovaná nikterak ve vznesené námitce podjatosti nevysvětlila, jakým způsobem by mohl mít případný příbuzenský vztah mezi soudkyní a studentkou žalované vliv na projednávání a rozhodování sporu, jehož předmětem je poskytnutí informací o rozdělování veřejných finančních prostředků vedoucím představitelům žalované, a který vůbec ani nesouvisí se studijními záležitostmi. Jak zaznělo již v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 11. 2004, č. j. Nao 43/2004 - 319, č. 1137/2007 Sb. NSS, dovozuje-li účastník řízení podjatost soudce z jeho poměru k blíže určeným fyzickým osobám, aniž by však uvedl, v čem tento poměr spočívá a *jakým způsobem souvisí s projednávanou věcí* a soudcem, který se na projednávání podílí, vznesená námitka podjatosti není důvodná (§ 8 s. ř. s.).

[12] Nejvyšší správní soud proto o námitce podjatosti vůči soudkyni JUDr. Marii Trnkové ve věci vedené u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 10 A 37/2013 rozhodl tak, že tato soudkyně není vyloučena z projednávání a rozhodování uvedené věci.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. srpna 2016

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu